

Ένας «θησαυρός» αμύθητης αξίας: Η σπουδαιότερη αρχαιολογική ανακάλυψη της 10ετίας στην Ελλάδα

[Επιστήμες, Τέχνες & Πολιτισμός / Ιστορία, Αρχαιολογία, Παλαιογραφία, Στρατιωτικά & Εθνικά θέματα](#)

Η πιο παλιά εκδοχή της Οδύσσειας μπροστά στα μάτια μας

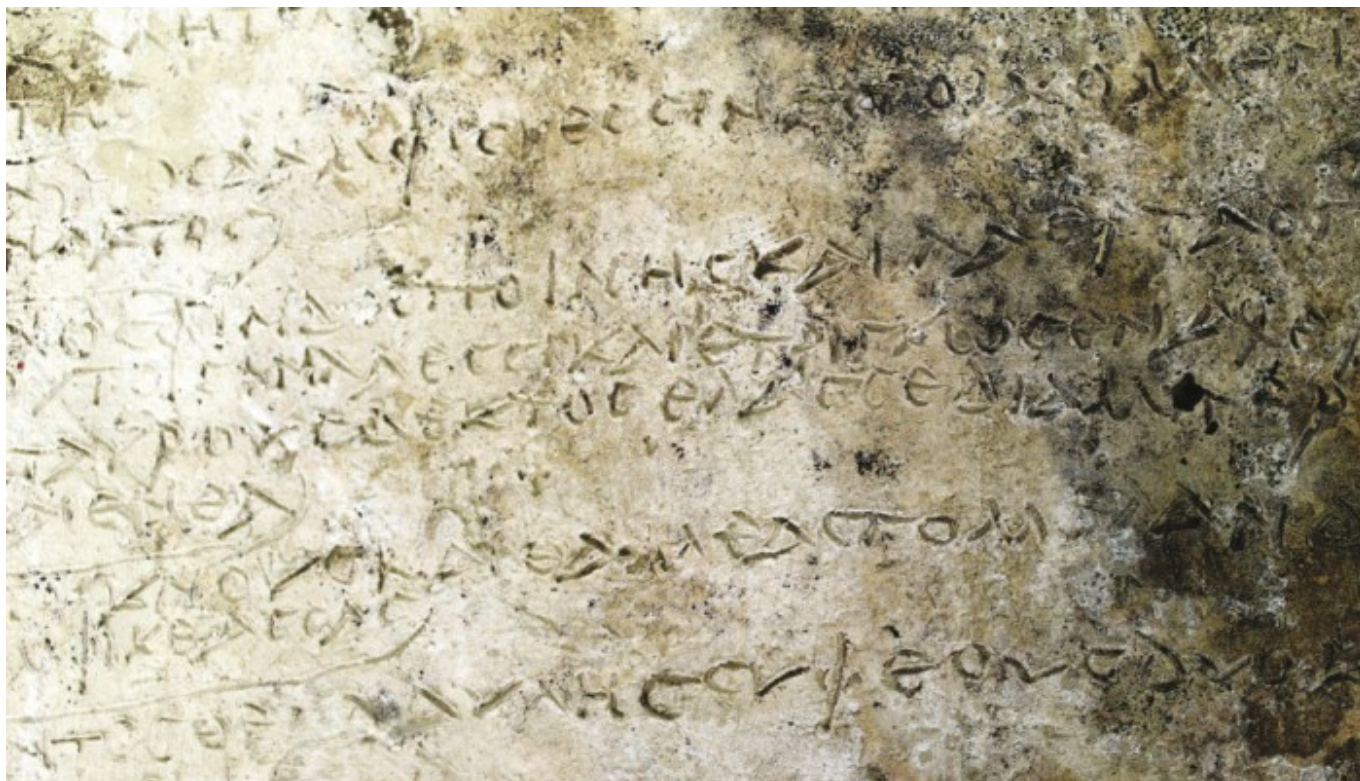
Με τόσο πλούσιο ιστορικό παρελθόν και «βιογραφικό» που ξεκίνησε να «γράφεται» πριν χιλιάδες χρόνια είναι φυσιολογικό όπου κι αν σκάψεις στην Ελλάδα να υπάρχουν αυξημένες πιθανότητες να πέσεις πάνω σε αρχαία. Και κάποιες φορές, ειδικά αν μιλάμε για περιοχές όπως η Ολυμπία, υπάρχει το ενδεχόμενο να βρεθείς ενώπιος ενώπιω με έναν αμύθητο θησαυρό.

Αυτό φαίνεται πως συνέβη πριν 2 χρόνια, όταν οι αρχαιολόγοι αντίκρισαν μετά από μια επιφανειακή έρευνα στην περιοχή πέριξ του ιερού της αρχαίας Ολυμπίας, μια πήλινη πλάκα πάνω στην οποία χαραγμένοι ήταν στίχοι από την Οδύσσεια του Ομήρου.

Την διεύθυνση των ερευνών είχε αναλάβει η Ερωφίλη-Ίριδα Κόλλια, προϊσταμένης της ΕΦΑ Ηλείας, έχοντας «συμμάχους» της το Γερμανικό Αρχαιολογικό Ινστιτούτο, αλλά και μια σειρά πανεπιστημίων της ίδιας χώρας που έχουν εκφράσει έμπρακτα το ενδιαφέρον τους, μέσω προγραμμάτων και ερευνητικών δράσεων στην περιοχή.

Η ομάδα προσέγγισε με μεγάλη προσοχή και χωρίς... τυμπανοκρουσίες το συγκεκριμένο εύρημα, καθώς πολλές φορές στο παρελθόν έχει τύχη να υπάρξουν και μεγάλες απογοητεύσεις μετά από πρόσκαιρους ενθουσιασμούς, οπότε οι αρχαιολόγοι δεν θέλησαν να μιλήσουν δημόσια για όσα βρήκαν στα κατάλοιπα της ρωμαϊκής εποχής που έφερε στο φως η αρχαιολογική σκαπάνη.

Μετά την ολοκλήρωση των εργασιών συντήρησης και αποκατάστασης της πλάκας πάντως ήταν πλέον βέβαιο το περιεχόμενο της επιγραφής, το οποίο ουδείς μπορεί να το αμφισβητήσει. Στο πήλινο αντικείμενο ήταν χαραγμένοι στίχοι της Οδύσσειας και πιο συγκεκριμένα, ένα τμήμα της 14ης ραψωδίας, όπου κυριαρχεί η συνάντηση που πολύπαθου και πολυμήχανου Οδυσσέα με τον φίλο του Εύμαιο, και το απόσπασμα περιέχει τα λόγια του μυθικού βασιλιά της Ιθάκης.

Αυτό που ακολούθησε ήταν μια προσπάθεια χρονολόγησης της πλάκας, με τις επιστημονικές εκτιμήσεις να την τοποθετούν χρονικά στην ρωμαϊκή περίοδο και ειδικότερα περίπου τον 3ο αιώνα μετά Χριστόν. Πάντως η σχετική ανακοίνωση του Υπουργείου Πολιτισμού ήταν πολύ προσεχτικά διατυπωμένη και έκανε λόγο για «εκτίμηση», αναφέροντας χαρακτηριστικά: «Συγκεκριμένα, σε θέση παρακείμενη του ιερού της Ολυμπίας με κατάλοιπα της ρωμαϊκής εποχής βρέθηκε πήλινη πλάκα με εγχάρακτη επιγραφή. Μετά την πρόσφατη ολοκλήρωση της συντήρησής της, διαπιστώθηκε ότι διασώζει 13 στίχους από τη ραψωδία ξ της Οδύσσειας (ομιλία του Οδυσσέα στον Εύμαιο) και, σύμφωνα με την πρώτη εκτίμηση, μπορεί να χρονολογηθεί στη ρωμαϊκή εποχή και πιθανώς πριν από τον 3ο αι. μ.Χ.».

Οι αρχαιολόγοι φαίνεται να έχουν καταλήξει στο συμπέρασμα ότι η πήλινη πλάκα με το απόσπασμα της Οδύσσειας είχε κάποτε παραγγελθεί από κάποιον Ρωμαίο άρχοντα ή αξιωματούχο της περιοχής (που έβλεπε ίσως τον εαυτό του ως Οδυσσέα), ενώ στην συνέχεια χρησιμοποιήθηκε ως δομικό υλικό. Σύμφωνα με την αξιολόγηση της ερευνητικής ομάδας της κ. Κόλλια ενδεχομένως αυτή η πλάκα να αποτελεί την παλαιότερη γνωστή εκδοχή της Οδύσσειας που έχει έρθει ποτέ στο φως, με εξαίρεση ορισμένα όστρακα τα οποία πάντως δεν φέρουν περισσότερους από ένα-δυο στίχους, δηλαδή πολύ μικρότερα αποσπάσματα από αυτό που βρέθηκε στην αρχαία Ολυμπία.

Παρά την συγκρατημένη και επιστημονικώς ορθή στάση των ερευνητών πάντως που θέλουν ακόμη περισσότερα στοιχεία μέχρι να δημοσιοποιήσουν επίσημα τα

αποτελέσματα της εργασίας τους, το περιοδικό «Archaeology» έσπευσε να συμπεριλάβει την πλάκα με τους στίχους του Ομήρου στη λίστα με τα 10 πιο σημαντικά ευρήματα του 2018 παγκοσμίως, αξιολογώντας αντίστοιχα το σπάνιο αυτό εύρημα.

Πηγή: menshouse.gr